

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"
Освітня програма	39979 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

16.11.2021 р.

Справа № 1451/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,
Андрощук Ігор Петрович,
Гавриленко Тетяна Леонідівна,
Демченко Олена Петрівна,
Коваленко Наталія Володимирівна,
Коренева Інна Миколаївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Носаченко Володимир Миколайович,
Огнистий Андрій Володимирович,
Попович Анжеліка Станіславівна,
Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Кушакова Ірина Валеріївна – гарант ОП,
Соколенко Вадим Леонідович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39979
Назва ОП	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.05 Біологія та здоров'я людини
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

В базу НА для опису завантажена ОП 2020 року, що має ряд зауважень. Цілі ОП 2020 р., предметна область ОП 2020 р., інтегральна компетентність ОП 2020 р. сформульовані недостатньо чітко і потребують уточнення відповідно до п.1 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та п.2.2 Концепції розвитку педагогічної освіти, зокрема, не зазначається для якого рівня загальної середньої освіти здійснюється підготовка здобувачів Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет" (базової чи профільної школи), в ОП передбачається підготовка здобувачів до виконання «складних задач і проблем у галузі освіти...» (що більше відповідає 6 рівню НРК). Потребує уточнення зазначений в ОП 2020 року освітній рівень відповідно до Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя, що надає опис восьми прийнятих у Європейському Союзі кваліфікаційних рівнів (в ОП вказаний 8 рівень). Придатність до працевлаштування в ОП 2020 р. подана занадто широко і більшість її позицій не забезпечується жодним ОК. Наприклад в ОП немає ОК, що б забезпечували підготовку здобувачів до роботи на посаді викладача-стажиста, лектора, методиста позашкільного закладу. ОП 2021 року, що надана ЕГ за запитом, відрізняється від ОП 2020 р. врахуванням висловлених вище зауважень до підкритерію 1.1.: переформульована інтегральна компетентність, звужена придатність до працевлаштування, зазначено рівень загальної середньої освіти, для якого здійснюється підготовка вчителів. У справі наявні 3 рецензії на ОП (дві без дат підписання, одна – на ОП 2021 року з датою) від стейкхолдерів, що належать до однієї категорії (академічна спільнота), що не створює умов для формування об'єктивної думки про ОП на цій основі. Розробникам ОП доцільно під час перегляду освітньої програми з'ясувати думку безпосередньо зацікавлених представників стейкхолдерів – роботодавців, і отримати рецензії на ОП від представників ЗЗСО. ГЕР погоджується із заувагою ЕГ щодо недостатньо використаних можливостей ОП у досягненні завдань, визначених п.2.1 Стратегії розвитку ЗВО, та підтримує рекомендацію мобілізувати залучення здобувачів та роботодавців із закладів середньої освіти до аналізу та перегляду освітньої програми. ГЕР підтримує зауваження ЕГ щодо необхідності уточнення кваліфікації здобувачів в ОП 2020 та 2021 рр.: доцільно узгодити з назвами шкільних курсів, що викладаються у ЗЗСО («Основи здоров'я»). ОП 2020 р. та ОП 2021 р. затверджені у кінці серпня. Відтак, вступники не мали змогу своєчасно ознайомитися зі змістом ОП. Рекомендуємо затверджувати та оприлюднювати ОП у червні – до початку вступної кампанії.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Аналіз змісту відомостей самооцінювання та звіту ЕГ не дозволяє зробити висновок про те, який саме досвід вітчизняних та зарубіжних ОП було враховано під час розробки ОП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП складає 90 кредитів, 22,5 з них (25%) - вибіркові.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП не має поділу на цикли загальної та професійної підготовки, має достатню гуманітарну складову (Іноземна мова – 3 кредита, Філософія освіти і науки – 4 кредита, Сучасні інформаційні технології – 5 кредитів). ОПП 2020 року має низку недоліків: 1) в змісті ОК недостатньо забезпечується підготовка здобувачів до роботи на посаді вчителя основ здоров'я, проходження педагогічної практики передбачено лише в старшій школі (про що свідчить зміст наскрізної програми з практичної підготовки); 2) дещо порушеною є структурно-логічна схема (виробнича практика тривалістю 6 тижнів) спланована на 3 семестр і їй передує лише часткове вивчення здобувачами ОК12. Методика викладання біологічних дисциплін та ОК3 Психологія педагогічної діяльності, що вивчаються у цьому ж семестрі; 3) обсяг практичної підготовки (9 кредитів) є недостатнім для формування необхідних професійних умінь та навичок здобувачів, передбачена практика лише у 3 семестрі, а сам зміст ОК13 Виробнича педагогічна практика не спрямований на підготовку вчителя основ здоров'я; 4) не передбачено виконання магістерської роботи; 5) в змісті робочої програми ОК12 Методика викладання біологічних дисциплін не передбачено виконання курсової роботи (але це зазначено в ОПП), не виділяються кредити на її виконання; 6) зміст ОК 4 є спрямованим на ЗВО, а не на ЗЗСО. В ОПП 2021 року спостерігаються позитивні зміни в структурно-логічній схемі: викладання ОК (Методика навчання біології та основ здоров'я та Психологія педагогічної діяльності передбачені у 1 семестрі та передують виробничій педагогічній практиці). Також змінено назву ОК «Методика викладання біологічних дисциплін» на «Методика навчання біології та основ здоров'я». Збільшено обсяг практичної підготовки до 13,5 кредитів (додано ОК «Виробнича (предметно-фахова) практична підготовка» обсягом 4,5 кредита у 3 семестрі. Проте існують такі недоліки: 1) залишилась загальна спрямованість ОПП 2021 р. на підготовку вчителя основ здоров'я, а не основ здоров'я (в ОПП 2021 р. відсутні обов'язкові ОК, що спрямовані на предметну підготовку вчителя основ здоров'я); 2) третій семестр є перевантаженим практичною підготовкою (містить 2 практики загальною тривалістю 9 тижнів); 3) зміст дисциплін біологічної підготовки слабо корелює зі змістом шкільного курсу «Біологія та екологія» (10-11 клас) (зокрема доцільно переглянути зміст ОК11 Великий біологічний практикум, ОК10 Вибрані питання сучасної біології); 4) відсутні нормативні дисципліни, що забезпечують предметну підготовку до викладання курсу «Основи здоров'я» (5-9 клас); 5) не передбачено виконання здобувачами магістерської роботи; 6) відсутні окремі дисципліни/теми, що забезпечують формування інклюзивної компетентності майбутніх вчителів біології та основ здоров'я. Таким чином, освітні компоненти в сукупності не дозволяють повністю досягнути заявлених цілей та програмних результатів навчання (зокрема, ПРН5, 10, 11, 14 тощо).

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР підтримує зауваження та рекомендації, висловлені ЕГ і вважає їх суттєвими з позиції якості ОПП. Зокрема, в предметній області ОПП справедливо зазначається її теоретичний зміст, у т.ч. «...спеціалізовані концептуальні та інноваційні засади біологічної науки та наук про здоров'я...». Аналіз змісту обов'язкових ОК (ОПП 2021 р.) свідчить про відсутність дисциплін, що розкривають положення наук про здоров'я.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Обсяг практичної підготовки в ОПП 2020 року складає 9 кредитів, в ОПП 2021 року – 13,5 кредитів., що є позитивною динамікою у розвитку ОПП. Проте практична підготовка відзначається недостатньою увагою до формування професійної компетентності вчителя основ здоров'я. Наприклад, у наскрізній програмі практичної підготовки 2021 р. (https://ddpu.edu.ua/images/stories/rp/fiz_vih/2021/%D0%9D%D0%B0%D1%81%D0%BA%D1%80%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80.%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20%D0%BC%D0%B0%D0%B3.%202021.pdf) в п.4 розділу «Зміст і завдання індивідуальної роботи здобувача під час виробничої практичної підготовки» передбачається підготовка і проведення лише уроків біології згідно з програмами для 10-11 класів. А в п. 9 – підготовка планів-конспектів уроків біології (5) і основ здоров'я (2). Зміст виробничої (предметно-фахової) практичної підготовки дублює зміст польових практик за ОС «бакалавр» (виготовлення гербарію, колекцій, екскурсії до різних біоценозів тощо) і не корелює зі шкільним курсом «Біологія та екологія», відповідно не дозволяє здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності, зокрема, у старшій школі.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма містить достатню кількість освітніх компонентів, що спрямовані на формування соціальних навичок здобувачів.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

ОПП 2020 року уведена в освітній процес до затвердження професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти. Проте наявна на сайті ЗВО ОПП 2021 року враховує вимоги професійного стандарту частково. Зокрема, недостатньо враховано можливості формування культурної та лідерської компетентностей. Потребує привертання уваги формування емоційно-етичної компетентності, компетентності педагогічного партнерства, інклюзивної, здоров'язбережувальної, рефлексивної компетентностей.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому оприлюднені на офіційному сайті ЗВО за посиланням <https://pk.ddpu.edu.ua/>; <https://pk.ddpu.edu.ua/ppbaz2021.pdf>, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Випробування для вступників на денну (заочну) форму навчання факультету фізичного виховання (https://ddpu.edu.ua/pk/programi/mag/biol_fah.pdf) з метою здобуття магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» передбачає виявлення у вступників знань з методики викладання природничих дисциплін. Доцільно уточнити це формулювання, оскільки фактично оцінюються знання з методики навчання біології, а не всіх природничих дисциплін. Також додати зміст, що стосується методики навчання основ здоров'я, оскільки вона має свою специфіку у змісті та методах навчання і входить до предметної області спеціальності 04.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)".

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

У деяких силабусах і робочих програмах навчальних дисциплін відсутній якісний опис критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, є лише шкала оцінювання результатів навчання здобувачів (наприклад, ОК «Вибрані питання сучасної біології», «Великий біологічний практикум», «Психологія педагогічної діяльності», «Професійний імідж фахівця у галузі освіти», «Методика навчання біології та основ здоров'я» тощо). Тож здобувачі дещо обмежені в інформації щодо критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

У відомостях самооцінювання ЗВО зазначає, що поєднання навчання і досліджень здійснюється у тому числі за рахунок виконання курсової роботи з методики. ОПП не передбачає написання здобувачами магістерської роботи. Якість підготовки значно виграла б за умови навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми за умови запровадження кваліфікаційної роботи.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

ЕГ у звіті зазначає, що ОП передбачає комплексний атестаційний екзамен з біології та методики викладання біології, який проводиться у тестовій формі. Така форма проведення підсумкового контрольного заходу не дозволяє встановити досягнення здобувачів освітньої програми в цілому. Зокрема, проведення кваліфікаційного іспиту у тестовій формі дозволяє перевірити знання здобувачів і практично унеможлиблює перевірку їхніх умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності (відповідно до дескрипторів НРК). Крім того, програма атестаційного екзамену (відповідь на запит ЕГ 20 від 25.09.2021 р.) передбачає перевірку рівня сформованості компетентностей і програмних результатів навчання, що стосуються лише вчителя біології. У програмі не передбачено оцінювання компетентностей і програмних результатів навчання, які забезпечують підготовку майбутнього вчителя основ здоров'я, хоча ОПП передбачає присвоєння кваліфікації вчителя біології та основ здоров'я.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

На погляд ГЕР варто було б залучати роботодавців та професіоналів-практиків до організації освітнього процесу та проведення навчальних занять на умовах оплати праці.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує всі зауваження та рекомендації ЕГ

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В Положенні про освітні програми у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/026.pdf>) (розділ 7.3) відсутні часові вимоги щодо перегляду та оприлюднення ОПП. Це призводить до того, що вступники обмежені в отриманні достовірної інформації про ОПП, на яку вступають. А вже затвердження ОПП відбувалося в кінці серпня (28, 30 серпня), а вже потім здійснювалося оприлюднення. У цьому ж Положенні зазначається «Оновлення ОП оформлюється як внесення змін до ОП, що затверджується відповідним рішенням вченої ради ДДПУ (та відображається на титульній сторінці ОП)». Аналіз змісту ОПП свідчить про недотримання таких вимог: ОПП 2021 року не містить переліку змін і відповідних позначень на титульному аркуші. Відтак ГЕР не може однозначно стверджувати про послідовне дотримання ЗВО визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Розробникам ОП доцільно під час перегляду освітньої програми з'ясувати думку безпосередньо зацікавлених представників стейкхолдерів – роботодавців, і отримати рецензії на ОП від представників ЗЗСО. Мобілізувати залучення здобувачів та роботодавців із закладів середньої освіти до аналізу та перегляду освітньої програми. 2. Уточнити професійну кваліфікацію, що присвоюється здобувачам. 3. Дотримуватися визначених ЗВО процедур перегляду і затвердження ОП, надаючи можливість всім зацікавленим сторонам своєчасно ознайомлюватися із новою затвердженою ОП (до початку вступної кампанії). Під час перегляду та оновлення ОП активніше залучати стейкхолдерів до обговорення та формулювання програмних результатів навчання ОП. 4. Потребує уточнення перелік загальних і фахових компетентностей ОП відповідно до Професійного стандарту вчителя ЗЗСО. 5. Продовжити практику аналізу та врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Здійснити розподіл ОК в ОПП на цикли загальної та фахової підготовки. 2. Посилити змістове наповнення ОП щодо забезпечення формування компетентностей майбутнього вчителя основ здоров'я. 3. Забезпечити кореляцію змісту професійної підготовки здобувачів до змісту шкільних курсів «Біологія та екологія» (10-11 клас) та «Основи здоров'я» (5-9 класи) та відповідність змісту ОК предметній сфері спеціальності. 4. Розглянути можливість розведення у різні семестри практик (як один із варіантів: перенести виробничу (предметно-фахову) практичну підготовку на кінець 2 семестру). 5. Передбачити таку форму підсумкової атестації на ОПП – написання магістерської роботи. 6. Рекомендуємо забезпечити узгодження ОПП з вимогами Концепції розвитку педагогічної освіти в частині збільшення обсягів практичної підготовки. 7. Забезпечити подальше узгодження ОПП із вимогами Професійного стандарту за професією вчитель закладу загальної середньої освіти, зокрема врахувати необхідність формування культурної, лідерської, емоційно-етичної компетентності, компетентності педагогічного партнерства, інклюзивної, здоров'язбережувальної, рефлексивної компетентностей. 8. Розглянути можливість запровадження дуальної форми освіти за цією ОП. 9. Продовжувати опитування студентів, забезпечити оприлюднення та врахування результатів цих опитувань під час наступного перегляду ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Ураховувати особливості ОП у правилах прийому на навчання та вимогах до вступників. 2. Заохочувати здобувачів вищої освіти та НПП до участі у програмах академічної мобільності. 3. Більше уваги приділити популяризації неформальної освіти серед здобувачів за цією ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Забезпечити доступність інформації про зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання освітніх компонент на сайті кафедри. 2. Посилити як міжнародну, так і внутрішню академічну мобільність учасників освітнього процесу на основі дистанційних технологій навчання, участь у грантових програмах. 3. Проводити регулярні опитування здобувачів за ОП для отримання точних даних про якість викладання на ОП. Здійснювати ретельне опрацювання та обговорення на засіданнях групи забезпечення результатів опитувань здобувачів щодо якості викладання за освітніми компонентами. 4. Регулярно оновлювати робочі програми дисциплін / силабуси, забезпечити включення в них актуальної і сучасної інформації, джерел, що видані за останні 5 років.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Переглянути робочі програми навчальних дисциплін та силабуси і доповнити критерії оцінювання якісними показниками. 2. Передбачити в ОП 2022 р. виконання магістерського дослідження як одну із форм атестації випускників. 3. Розширити зміст комплексного атестаційного екзамену питаннями з основ здоров'я та методики навчання, можливо, змінити його назву в ОП 2022 р., як-от: атестаційний екзамен з біології, основ здоров'я та методик їх навчання. 4. Своєчасно оприлюднювати на сайті ЗВО Програму державної атестації 5. Продовжити роботу з удосконалення механізму перевірки наукових текстів на наявність плагіату та контролю за його дотриманням.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Залучати професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до організації й реалізації освітнього процесу за ОП, зокрема під час проведення аудиторних теоретичних та практичних занять на умовах оплати праці.. 2. Залучати всі категорії стейкхолдерів до участі у колегіальних органах управління факультету (у тому числі і у радчих).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Продовжити роботу з удосконалення та наповнення матеріально-технічних ресурсів, що будуть спрямовані на підтримання методичної складової практичної підготовки здобувачів. 2. Продовжити роботу ЗВО щодо створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою. 3. Приділяти більше уваги інформуванню здобувачів вищої освіти щодо наявних механізмів вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Дотримуватися процедури перегляду та оновлення ОП, окреслити їхні часові межі в Положенні про освітні програми у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». 2. Залучати до забезпечення якості освітньої програми та освітнього процесу студентське самоврядування, здобувачів вищої освіти, роботодавців. Розширити коло зовнішніх рецензентів ОПП. 3. Оприлюднювати результати опитувань стейкхолдерів стосовно зауважень та рекомендацій до ОП, вивчати досвід акредитацій споріднених освітніх програм.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Забезпечити своєчасне оприлюднення необхідних документів, розробок, проєктів, силабусів, програм державної атестації, результатів опитувань для отримання повної інформації про ОП.. 2. Підтримувати функціонування зворотного зв'язку під час обговорення проєктів ОП. 3. Періодично висвітлювати результати громадського обговорення задля можливості ознайомлення стейкхолдерів. 4. Оприлюднювати на сайті всі версії освітніх програм, що сприятиме висвітленню їх удосконалення 5. Продовжувати підвищення рівня інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для майбутніх, теперішніх здобувачів освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА